

J E L E N K Ö R.

30. szám.

Pest, szombat. April 14.

1832.

F o g l a l a t: Magyarország (a' bud. asszonyegyesület leányiskoláiban magyar nyelv, ennek számára muzs. akademia. Szabó J. szemorvosi jótételei. Buda városi tisztkönyv). Lengyelország (az új létegesítő rendeletek). Anglia (felső 's alsóházi tanácskozások. Gr. Orloff 's a' cholera Londonban). Franciaország (követ és páirkamarai tárgyak. Cholera rendeletek Párisban. Touloni zavargás 's t.) Belgium (a' budget elfogadtatása minden szakasziban. Háborúi mozgások). Olaszország (a' pápa nyilatkozása). Éjszakamerika (a' tanács 's követház némelly ügyei. Hideg.) Törökország (konstantinápoli tudósítások). Elegyhírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Budán Aprilis 11dikén. Ns. Pest Várme-gyétől ezelőtt három héttel azon felszólítás érkezvén a' budai jótévő asszonyi egyesülethez, hogy az annak gondjai alatt lévő budai leánykák iskolájában nemzeti nyelvünket is taníttassa, a' tisztelt egyesület ennek teljesítésére magát ülésében készsége-gel ajánlotta. Más és harmadnap pedig, ezen egyesület előlülője, néhai Korompai Gr. Brunsvik József Országbirája özvegye, Kesselőkői Majthényi Anna Mária csillagkeresztes Dáma ő Exclja sorban járta el az iskolákat 's kérdezésére mindenikben találván két-három magyar leánykát, azokat olly móddal serkenté, hogy ha következő próbatételökig leánypajtásikat naponként legalább öt magyar szóra megtanítyják, mindeniket meg fogná ajándékozni. 'S midőn ez előtt negyed nappal a' ráczvárosi leányka-iskolabeli próbatételre megjelenék az imént tisztelt előlülő Grófné az illető választott asszonyságokkal, az egész iskola „Isten hozta“-val üdvözlé 's felmondá közönségesen számos magyar szavait; mi a' jelenvoltakat váratlansága miatt egészen meglepé, mert ez időközti elintézésről nem voltak értesítve. Szintigy folyt 's foly ez a' budai öt ilyen iskola közül négyben, 's folyamatba jó majd az ötödikben is, mert olly tanítónék lesznek ez után felfogadva, a' kik magyarul is jól tudnak 's a' leánykakkal magyarul is beszélnek. Hazafiúi köszönet illy szép igyekezetért az asszonyi rendnek. Ó szövi nem csak az élet, hanem a' nemzetiség első alapfonadékát habár

gyöngéd zsenge szálakban is mint anya, dajka, első nevelő 's létpályatárs. Illy magas rendeltetésnél fogva elmaradhatna é a' magyar asszony a' férjfiak e' tárgyi köz intézkedéseik dicséretes elősegítésében, midőn másutt minden művelt nemzet lelkes asszonyai részt tudnak, részt buzognak venni a' nemzetiség gyarapításában.

Holnap, azaz e' f. h. 15ikén Budán az országházban nagy muzsikai akademiát fog a' budai asszonyegyesület jótévő czélai hasznára tartatni, mellyre a' testvér két város jobb lelkű tagjait az emberiség szent czéljai sikeresbítése végett ezennel bátrak vagyunk méltó tiszteletű bizodalommal figyelmeztetni.

Iső Ferencz gőzhajó Sika délután érkezett meg 66 óra 's 40 percz alatt jöterhelve 's nagy ellenszéllel küzdve Zemlinből, teljes épségben.

TT. Szabó János Ur, Országunk szemorvosa (szemésze, v. oculistája) derék jeleit adá mult évben ufolag tudománya 's ügyességének, midőn t. i. Horvátországban 's a' magyar tengermelléken, 70 közül 63 többnyire merővagnak szemvilágát adá vissza, kettőt pedig, a' mennyire eszközölhető vala, látásra segített.

Csinos nyomtatásban jelent meg Buda Magyarország fő és anyavárosa tisztviselőségének cím és névsora 1832ik február 21ik; tisztujítás szerint magyar nyelven Joannovics Döme levéltárnoktól. Ezt valódi hazafiúi örömmel jelentjük azon édes reményben, hogy mennél előbb minden intézetei 's közleményei a' városi nagyérdemű Tisztseg-

nek élő nemzeti köntöst öltendének minden főök városnak 's közönségnek például.

LENGYELORSZÁG.

Következnek az új organicum statutumok.

I. Általános határozatok.

1. cikk. A' lengyel királyság örök időre összekapcsolatik az orosz birodalommal 's annak elváhatlan részét teszi. Helybeli viszonyihoz alkalmaztatott külön kormánya, saját polgári 's fenytő törvénykönyve leend, 's a' városi és falusi községeknek eddigelé adott rendeletek és törvények előbbi alapjaikon 's régi erejükben megmaradnak. 2. A' lengyel királyi korona örökös Mibennünk, utóinkban 's követőinkben a' minden Oroszok császárságában megállapított koronaöröklés rende szerint. 3. Az orosz császár és lengyel király ugyanegy tettel és szertartással koronáztatik meg Moskauban, a' lengyel királysági követség jelenlétében, melly erre a' birodalom egyéb részei követségeivel egyiránt meg fog hivatalni. 4. Ha Oroszországban a' már megállapított vagy ezentul megállapítandó esetekben regenség támad, a' regens vagy regens-hölgy hatalma Lengyelországra is kiterjed. 5. Az istentisztelet szabadsága 's nyilvánossága biztosítottatik. Az eheli különbözés nem lehet ok, valakit az ország minden lakójival közös jogok - (jusok) és váltságokkal élésből kiszorítani. A' romai catholica vallás, melly ugy is lengyelkirálysági alattvalóink többségeé, a' kormány különös védelmével 's jóakarattal fog élni. 6. A' romai-catholicus és görög-egyesült papság kezeiben lévő birtok e' két vallásbeli egyházi hierarchia közös, elidegeníthetlen sajátja marad. 7. A' törvény védelme minden lakóra rang és tekintet különbsége nélkül egyiránt kiterjed. Személyes érdem és tehetség által 's a' törvényesen kiszabott rendben az országos hivatalok 's méltóságokra mindenki eljuthat. 8. Személyes szabadsága mindenkinek biztosítottatik. Csak a' törvényben előre megállapított esetekben, 's

csak az általa szabott formák szoros megtartása mellett lehet valakit elfogni 's törvény elébe állítani. Minden fogoly irásban fog elfogatása okairól tudósíttatni. 9. Minden fogoly legfeljebb három nap alatt törvényszék elébe fog állíttatni, melly őt kihallgatja vagy a' kiszabott forma szerint elítéli. Ha e' legelső vizsgálat őt ártatlannak vallja, azonnal szabadon bocsáttatik; valamint az is, ki a' törvény által ellátott esetekben kielégítő kezeset állít. 10. A' törvényszéki vizsgálatok formája az ország legfőbb tisztviselőji vagy olly személyek ellen, kik felségsértésről 's árulásról vádoltnak, külön törvény által, melly a' birodalmunk más részeiben ez iránt fenálló rendelkezések alapjain épülend, fog meghatározatni. 11. A' birtokjus mind egyes személyekre mind egész egyesületekre nézve, mind a' földfeletti, mind a' földön-belüli birtokot illetőleg, szent és sérthetetlen, a' fenálló alaptörvényekhez képest. Minden lengyel alattvalónak szabad akárhova elköltözni 's birtokát átvinni, mihelyest az ezt illető rendszabásokat teljesíti. 12. Jóságvesztés (confiscatio) csak az első rendü statussértés esetében szabathatik büntetésül, a' mint ezt egy külön rendelkezés még közelebb meg fogja határozni. 13. A' gondolatok közlése sajtó által csak annyiban fog korlátoztatni, mennyiben ezt a' vallás iránti tisztelet, a' legfőbb hivatalok sértetlensége, az erkölcs tisztasága 's mindenkinek személyes becsülete mulhatlanul szükségesé teszik. Erre nézve is külön rendszabások fognak adatni a' birodalom egyéb részeiben fenálló e' nemi rendeletekkel összehangzólag. 14. A' lengyel királyság idomos mennyiségét fogja a' császárság közös költségeinek, (kiadásinak) viselni. E' vége a' mindennemü adók Lengyelországot illető része külön rendelkezés által fog a' legnagyobb idomszerintes pontossággal meghatározatni. 15. Addig is minden adó 's más nemü tartozás az 1830 novemberéig fenállott mód és mennyiség szerint fog bé-

szedetni. 16. A' lengyel királysági kincstár, valamint annak más kormányágai is külön kezekre fognak bizatni (külön igazgattatni). 17. Az általunk megismért lengyel királysági status-adósságot, mint ezelőtt, a' kormány kezessége biztosítja 's az a' királyság jövedelmeiből fog lerovatni. 18. A' lengyel bank 's a' maig fenálló hiteltörvények az ingatlan birtokokra nézve, mint eddig, a' kormány védelme alatt állandanak. 19. Az orosz császárság és lengyel királyság közötti kereskedés módja és viszonyai a' két közjavu, de külön igazgatásu ország kölcsönös interesséi szerint fognak elintéztetni. 20. Katonáságunk (armée) a' császár- és királyságban egyetlen egészet fog tenni az orosz és lengyel seregek megkülönböztetése nélkül. Fen tartjuk magunknak később, külön törvény által határozni meg: mi csoda idomban 's alapokon vegyen részt a' lengyel királyság katonaságunk egész mennyiségében. Azon seregek száma is, mellyek a' királyság belső védelmére szolgálndának, szinte külön törvény tárgya lesz. 21. Minden orosz császársági alattvalónk, ki a' lengyel királyságban megtelepedett 's ott ingatlan jószágot bir, vagy birand, a' benzülettek minden jusaiban részesül, és viszont. Fentartjuk magunknak jövedőre az olyan, orosz vagy külföldi, személyeknek, kik a' lengyel királyságban még nem telepedtek meg, ezen országbeli honosíttatását (naturalisatio). Az orosz-császársági alattvaló míg a' lengyelkirályságban, 's a' lengyel-királysági míg az oroszcsászárság egyéb részeiben mulat, azon ország törvényei alatt áll, mellyben mulat.

II. Fő és helybeli igazgatás.

22. cikk. A' lengyelkirályság fő kormánya egy helytartó vagy igazgató tanácsra (Administrationstrath) bizatik, melly azt nevünkben egy Helytartó előlése alatt kormányozza. 23. E' tanács áll a' Helytartóból, fődirectorokból, kik egyszersmind a' biztosságokban előlülnek, 's az igazgatás külön ágait felosztva viszik;

a' főellenőrből, ki a' főszámvevői kamara előlülője; 's más tagokból, kiket erre különös parancsunk által ki fogunk jelelni. 24. Az igazgató tanács tagjai teljes szabadsággal fejtik ki szempontikat 's mindeniknek jusa van véleményének az ülés jegyzőkönyvébe (protocollumába) vételét kívánni. A' szavak többsége határoz el; 's midőn a' szavak két egyenlő mennyiségre oszlanak, a' helytartó ad egyik vagy másik résznek többséget. 25. Ha a' többség nincs egy értelemben a' helytartóval 's ez kinyilatkoztatja, hogy a' tagok többségének ajánlata tetemes céliránytalansággal van egybe kötve: akkor a' helytartónak hatalma van a' tagok határozatának végrehajtását felfüggeszteni 's a' tárgyat a' tanácsülései jegyzőkönyvével együtt nyomban vizsgálatunk alá köteles terjeszteni. 26. Külön, ez iránt kiadandó, rendszabásokhoz képest fog az igazgató tanács candidatusokat választani a' megürült érseki, püspöki, fődirector, statustanácsosi és más hivatalokra, mellyek tisztai kineveztetésök tőlünk függ, 's választottit a' helytartó utján Nekünk ajánlani. E' candidáltak sora vizsgálat alá fog vétetni 's más uton érkezett tudósításokkal egybe hasonlítottatni, minekelőtte mi a' nevezett hivatalokra az ajánlottak közül egyet, vagy más valakit, akár belföldi (lengyel-királysági), akár a' császárság más tartományabeli legyen az, kineveznének. 27. A' helytartó távolléte, hosszas betegsége 's t. i. esetére, hivatalát az igazgató tanács legkorosb tagja veszi addig is ált, míg további akaratunkat az iránt kinyilatkoztatjuk. 28. A' következő (29dik) cikkelyben foglalt tárgyakra, mellyekre az igazgató tanács hatása nem terjed, lengyel királyságunkban egy statustanácsot állitunk, ismét a' helytartó előlése alatt. Üléssel birnak ebben 1) a' fődirectorok 's a' főellenőr. 2) a' statustanácsnoki ranggal felruházott tisztviselők 's mások, kiket állandó vagy ideigleni ülésre a' statustanácsba meghivunk. A' hely-

tartó jelen nem léteben az általunk ez esetre különösen felhatalmazott tag viendi az előlülőséget. 29. A' lengyel-királysági statustanács kötelességei: 1) Kidolgozása vagy áltnézése oly rendelet - 's törvényjavaslatoknak, mellyek a' királyság általános kormányát illetik. 2) Azon kérdések és pörök megfejtése, mellyek az igazgató - 's törvényszéki hivatalok között köreikbe ható tárgyak felett gerjednek. 3) Meghányása a' tartományi gyűlésekből 's kerületi tanácsoktól jövő kérelmek - és előterjesztéseknek, az azokra adandó válasz - v. határozattal együtt. 4) Az igazgató tanács által készülő esztendei budget újabb áltnézése. 5) Megtekintése az igazgatás külön nemű ágai fő tisztviselőjítől (chef) beküldendő tudósításoknak. 6) Meghatározása azon törvényes vizsgálatmódnak, melly az általunk kinevezett tisztek ellen volna hivatalbeli vétségök esetén indítandó. 31). A' törvényhozást érdeklő tetemes tárgyak, úgy szinte a' budget, végső álttekintés 's megerősítés végett az orosz-császársági statustanács-hoz fognak beküldetni, mellynek e' végre külön „a' lengyel királyság interesséire ügyelő“ szakasza (departement-ja) lesz. 32. A' személyünk mellett lévő lengyel-királysági minister-statustitoknak terjesztendő Előnkbe a' helytartó útján hozzá érkezett ügyeket. Ugyan ő fogja a' helytartóval császári királyi parancsolatinkat tudatni. 33. Minden, Lengyelországot illető általunk sanctionált törvények, parancsok, rendeletek a' mi lengyelk. minister-statustitokunk által fognak ellenjegyeztetni (contrasignaltatni) 's úgy a' törvénykönyvbe felvétetni. 34. Minden igazgatás - és törvényszékbeli ügy a' lengyel királyságban lengyel nyelven fog vitetni. —! 35. Az igazgatásbeli ügyek három biztosságnak adatnak ált. Ezek 1) A' belső ügyek, egyházi dolgok 's nemzeti nevelés biztossága. 2). Igazsági biztosság (Justiz-commission). 3). Kincstár vagy financia biztosság. 36. E' biztosságokon kívül egy fő számvévői kamara állítatik,

melly új vizsgálat alá veszi az országos jövedelmek 's költségekről szóló hivatalos számadásokat; előlülője a' főellenőr (controller). 37. A' melly ügyek a' biztosságok 's azoknak fődirectorai hatáskörét meghaladják, az igazgató tanácshoz, a' mellyek ennek kiszabott hatáskörén túl és kívül esnek, Hozzánk terjesztendők. 38. A' fődirectorek, főellenőr, igazgató és statustanács tagjai minden, a' törvény 's parancsunk és rendelésünk ellen elkövetett esinyért tartoznak felelni. Mihelyest az illyes vétségek formá szerint előadva 's a' statustanács által megbizonyítva lesznek, ugyan e' statustanács fog felőlök bennünket tudósítani 's irántoki határozatunkat kikérni. 39. A' királyság mostani felosztatása megyékre, (vadáság), vidékekre (District), kerületekre (Kreise), 's város - és falusi környékekre (Bezirk) eddigi alapjain 's a' régi határokkal továbbra is megmarad, míg jövőben az ország köz java változtatásokat ajánlandana. 40. Minden megyében egy megyebiztosság (Wojewodschaftscommission) állítatik, előlülővel 's biztosakkal, melly a' főkormánybiztosságtól jövő parancsokkal fog a' még külön rendelésben szabandó forma szerint foglalatoskodni. 41). A' városok kormánya a' városi gyűlések által választott felsőségre, a' faluké birákra (Vogt) bizatik. Ezek hajtják végre a' kormány parancsait.

III. (Vége következik).

A N G L I A.

Visszatérőleg a' martz. 26diki fontos ülésekre említjük még, hogy gróf Harrowby vala az első lord, ki gróf Grey indítványa után a' bill első felolvasztására, mostani véleményét a' billről kifejté. Oly móddal tevő ezt, mellyből világosan kiteszik, hogy a' reformbill eddigi ellenjeinek mérsékletebb része kész a' ministeriummal egyezni; kinyilatkoztatá a' maga 's a' ház több tagjai nevökben, hogy ők a' mostani billt jobbnak tartják az előbbinél, 's azért annak

nem csak másodszori felolvasatására, hanem teljes elfogadtatására is fognának szavazni, ha a' biztosság a' nekik mellőzhetleneknek látszó változásokat tenné meg a' billen. A' londoni püspök még tovább ment, kijelentvén, hogy ő a' biztosságban sem fog olly mellékjavaslathoz állani, melly a' bill fő elveivel ellenkeznek 's mellyet az alsó ház el nem fogadhatna. Lord Caernervon essentialis változtatásokat kíván a' billen, minthogy az mostani principiumira 's irányzatára (tendentia) nézve igen is demokratiai. Ellenben lord Grey kinyilatkoztatja, hogy semmi illyes (essentialis) változtatások a' billen nem történtek, sem az ő meg-egyezésével történni nem fognak. „Én, úgy mond, az előbbeni bill nagy principiumihoz hiv maradtam. (Tetszés) Ha változtatások ajánltatnak, örömet veendem azokat vizsgálat alá; de semmi concessiora (engedvény) nem állok, melly a' bill fő ideáját másítaná. Én mindig mellőzhetlennek hittem a' parlamentreformot, 's ez az én parlamentbe léptemkor olly sürgető volt, hogy lehetetlen volt azt tovább halasztanem. Igy vélekedem most is, 's egész buzgalommal azon leszek, hogy ezen fontos ügy szerencsés kimenetelt érjen.“ — Az alsó házban ugyan az nap lord Elliot a' külső politikát hozá ismét szóba, jelesül Portugáliára 's Olaszországra nézve; de a' ministerek előbbi nyilatkozásaiknál többé nem ereszkedtek, ujra is állítván, hogy Europa békéje semmi oldalról sem forog veszedelemben.

Martzius 27dikén engedelmet kapott Ewart ur (az alsó házban) egy bill-behozásra, melly a' halálos büntetés szelidebbel váltását ajánlja olly marha- 's egyéb lopásokért, mellyek nem erőszakoskodással történnek. Későbbben az irlandi tizedbill jöve napirendre, 's azon három javaslat közül; mellyet e' tárgyban Stanley ur tett vala, az első fogadtatott el, minekutána Ruthven ur mellékjavaslata, melly az irlandi egyházi rendszer új meghányatását kíváná, félre

vettetett. 28dikán előadá Hobhouse ur (az új hadi statustitoknok) a' sereg költségeit, (hadi budgetet), sajnálva említvén, hogy Europa 's az ország mostani körülállásában lehetetlen a' szárazföldi sereg kevesbítését ajánlania. Az egész hadi erő 1832re 109,198 fő. A' keletindiai tábor kirekesztésével 89,478 főre menő sereg-tartásra 3,170,709 font sterlinget kíván a' minister. Kevés szóváltás után ő 's az előbbi hadminister (sir Henry Parnell) 's a' két részbaráti között a' kívánt pénz és sereg megadatott, 's a' ház az irlandi tizedbillt vitatá ismét tovább a' nélkül, hogy ma is vég határozathoz jutott volna.

Az alsó ház menekhető tagjai sietnek egy pár napot a' husvéti ünnepek alatt falun tölteni, ellenben a' lordok sietnek a' fővárosba, hogy a' reformbill másodszori felolvasatásán jelen legyenek. Erre teendő indítványát lord Grey April. 5dikéről 9re halasztá.

Néhány, kevés új pair kineveztetésének terjedt el legközelebb hire.

Gróf Orloff martz. 27dikén éjjel Londonba megérkezett 's más nap reggel hosszasan értekezett lord Palmerstonnal.

A' cholera erőt kezd venni a' városban 's az országban. Martz. 29dikén 64 betegedett 's 31 halt meg Londonban; mindössze 30dikáig 1729 beteg közül 915 halt meg, 217 maradt betegen. Az egész országban ugyan eddig 8795ből 3216 lön martalékává.

FRANCZIAORSZÁG.

Mint említők, martz. 26dikán (előbbi levelünkben hibásan áll 24dike helyett 29) a' marine költségeit vitatá a' kamara. Nincs jobb dolguk a' ministereknek, mint midőn olly dolgok iránt fejtegetik a' kormány rendszerét, mellynek egyes részeihez a' kamara legnagyobb része semmit sem ért. Illyes különösen a' marine v. tengerügy. Ki szólhat itt nyomosan a' navarini győztes ellen (Rigny, most tengerminister)? ki opponálhat okokkal? — 'S ha ide vesszük még, hogy a' kamara ez idei hosszas ülések 's vitatások alatt elfáradt, buzgalma

meghült, épen nem csoda, ha egy osztály költségei sem mennek olly csenddel, olly hamar, olly jó rendben által, mint ezé; ha a' tagok rendszerint ásitoznak, vagy fülelnek 's mintha tökéletesen értenének mindent, néma mosolygással 's főlegyintéssel integetnek, vagy — észrevétlenül surrannak el. Igy történt ma, midőn a' kamara a' javaslat egyes pontjai közül is elfogada már néhányat 's akkor vevé észre, hogy a' szavazásra elegendő tag nincs jelen. Egyébiránt Rigny ur mai beszédéből tudjuk meg, hogy Franciaországnak jelenleg 57,000 tengerhadi embere van beírva, kik közül mintegy 16,000 kézmives, (mesterember). A' mi más nap (martz. 27) tetemes vitára adott alkalmat, a' biztosságnak abbeli javaslata volt, hogy két lineahajó lefegyverzése által 115,000 franknyi költség ezen osztálynál kíméltessék meg. Rigny admiral ezt most lehetetlennek állítja; midőn, t. i. mint mondá, a' régi állásokat (statio) Algiernál, Brasiliában 's a' csendes tengeren erősíteni (azaz több hajót küldeni), Mexicoban pedig újat kell rendelni. Lamarque hasonlól ellene van a' költséglerovásnak; nem kell gyengíteni a' tengeri erőt, ugy mond; egy, Oroszország vagy Ausztria ellen viendő háboruban 10,000 ember hajón többet tenne nekünk, mint 30,000 szárazon. Franciaország mostani tengerihada a' temérdek költség mellett is rosszabbul áll mint 1813ban; nyolcz lineahajó 's 20 fregát mind az, a' mivel parancsolhatunk; Napoleonnak 82 kész, fegyverrel ellátott hajója volt 's még 60 készülóban; holott akkor (1813) 60 egynéhány millio volt ez osztály költsége, 1827től 1830ig pedig 74 millio. Rigny ur e' datumokat annyiban igazítja meg, hogy ő szerinte 31 hajó van ma indulhatóban 's 18 készülóban; de ha ez rendkívüli esetekben nem volna elég, a' hazaszeretet könnyen fogna segíteni a' dolgon. — A' biztosság ajánlata félrevetett. Martz. 28ikán a' 11dik szakaszt vitaták épen, midőn Pe-

rier ur csillogó arcczal belépett, 's csakhamar elterjedvén azon hir, hogy gróf Apponyi a' nov. 15diki szerződés ratificatióját Ausztria részéről Londonba már elküldötte, a' házzal a' cholera't 's a' gyarmatokat örmérvésökben elfeledteté. A' nevezett szakasz különben, melly az afrikai 's amerikai francia gyarmatokat illeti, heves vitásokra nyujt vala alkalmat 's szóba jött volna kétség kívül azon kérdés, melly igy nem is érintetett: megtartsa e, vagy felszabadítsa (emancipálja) inkább Franciaország gyarmatait? — Mauguin és Salvete urak egy két, a' kormány viseletét gáncsoló észrevétele után Madagascar 's Bourbon szigeteire nézve, a' kamara a' gyarmatok költségeit 7,000,000ba fogadá el. A' gabonatörvény ma is, tegnap is előjöv, de sorsa még el nem döntetett.

A' pairkamara martz. 27dikén sok aszonyosság jelenlétében az elválás (házassági) törvényjavaslatát, mellyet a' követkamara megengedőleg fogadott 's küldé el, vevé vitatásba. Simeon ur hosszas beszédben igyekszik megmutatni, hogy az elválás statustörvényi tekintetéből is (azaz ha catholicus okokra nem ügyelünk is) rossz, nem tanácsos. Boissy nem lát a' házasságban egyebet merő polgári egyezésnél, mellynek felbonthatlansága nincs a' természetben 's nem annak törvénye. (Ki kételkedett ezen?) Még néhány pair szólott ez és más nap is az elválás mellett és ellene 's 28dikán vég szavazásra kelvén a' dolog, a' kamara az egész törvényjavaslatot 78 szóval 43 ellen félre veté (azaz nem akarja, hogy a' boldogtalan házások elváljanak).

Toulonból martz. 22ikén írják, hogy az nap indult el Vigogne gabarron a' jövény v. idegenlegiónak 4 százada (compagnie) Afrikába. Ugyan akkor érkezett a' nevezett seregnek más három százada St. Esprit felől Toulonba.

Grenobleban martz. 23ikán, mint onnan írják, több párviadal történt mind a' katonák mind a' polgárok közt, a' követ-

kező napra még izgágabb eseteket vártak, mivel a' pattantyus 's gránátos ezred egyik osztálya is veszedelmesen összeczivódott. A' general még 23ika estején megtevé a' szükséges rendelkezéseket zaj- és bajgatásul.

Parisban martz. fogytán az egészségre ügyelő középponti biztosság rendkívül hivatott egybe, a' következő nap ismét ülést tartta; határozott rendszabásai a' fő városnak egészsége fentarthatására hatnak ki, a' város 48 részeiben ugyan annyi segédhelyek állittatnak, hol a' vészben forgók szükségéi pótlására szüntelen váltakozva ügyelend az osztály minden orvosa, sebésze (seborvosa) 's gyógyszeresei, minden óvó és segéd-személy felkészülten. Már 4000nél több személyt hagyá oda Parist a' cholera-tól remegtében, 's még többen készülnek el. A' betegség hatalmazni kezd.

Szinte martz. 23ikán a' touloni nagy templomban történtek zajongások, mellyekre egy missionarius praedicatioja nyujtott alkalmat néhány heves és illetlen kifejezé-seivel. A' hallgatók egy része bravot, 's éljent kiabált: a' másika „le vele“ „ki a' károlypártiakkal“! 's a' felek összeharsantak, hasztalan békitgeték őket, míg végre az ottani ezred két osztályt csillapításikra az egyház-ajtóhoz nem rendelék, mire meglassudtak 's a' templomet egymás után oda hagyták.

BELGIUM.

A' senatus martz. 28. elfogadá a' had-ministerium költségeit, úgy, mint azokat a' képviselők kamarája átküldé. Ez ismét ugyanaz nap az országos adósság, a' külső és igazságministerium 's a' marine (noha még sem arsenal, sem ügyes tengeri nép nincs, 's ezért ez idén a' minister előadása szerint flottát nem is alkothatni) budgeteit, mellyek mindössze 49,351,080 forint 40 cent.re mennek, fogadta el.

A' hadminister kiadá parancsban, hogy minden szabadságos katona hivassék be (ez-redéhez) 's ezentul szabadság (bocsátvány) ne adassék senkinek.

Bizonyos, így ír a' Memorial Belge martz. 29dikén, hogy a' hollandi király nem akarja a' 24 cikkelyt elfogadni 's ezen nyilatkozását gróf Orloff Londonba megvitte. Ezen elhatározás kormányunknak két nappal ezelőtt adatott tudtára. (Adair és Talleney urak által). Azonnal parancsolat ment minden táborvezérhez, hogy magát a' sereg minden történhető esetre készen tartsa. Mi nem hisszük, hogy Holland egyenesen megtámadjon minket, mindazáltal a' dolog még sem lehetetlen 's azért készen kell állanunk. Hadosztályunkban a' legelevenebb munkásság láttatik. A' hadminister megké-re marsall Soult-t, hogy azon franczia tiszteknek, kik jelenleg táborunkban szolgál-nak, 's kiknek eheli utasítások a' franczia kormánytól e' folyó Aprilis 6dikánál tovább nem terjed, azentul is, a' béke bekövet-kezéseig, megtarthatását eszközölje; mire a' marsall úgy hisszük, reá is álland“.

OLASZORSZÁG.

Roma, martz. 29ikéről: Az allg. Zeitung után a' Pápa kinyilatkoztatá végre határozatát az anconai ügy iránt 's ez békesen hangzik; megegyezik t. i. Ó Szentsége a' Francziáknak Ancona várában tartózkodá-sokon, természetesen, mint gondolhatni, némelly feltételek alatt, millyen az, hogy mostani számok az ő státusaiban ne szaporítottassék, sőt inkább szívelné annak kevesítését; így hihető majd az ausztriaiak is nagyobb részint visszavonulnak, mint ezt, valóban várhatni e' barátságos hatalmak jó egyetértésitől, 's kölcsönös békeszeretésök-től. Annál inkább reményelhető pedig Ó Szentsége feltételeinek elfogadtatása, mivel néhány nap óta Ancona falain megszünt a' franczia háromszin lobogni, a' franczia mi-nisterium parancsára levétetvén az, mint-hogy zászlót csak tulajdon, vagy diadalom által sajátta hódított falakra szokás tűzni.

ÉJSZAKAMERIKA.

Newyork, február 1sőjéről: A' január. 4iki tanácsülésben az Elölülő követségének

külön szakaszi az érdeklő biztosság vizsgálatára utasítottak. A' követházban számos kérelemlevél olvastatott fel, többnyire engedelmért esedezőké új bankok 's vasutak felállíthatásaért. Stillvell ur indítványt tön a' halálos büntetés eltöröltetése iránt; javaslatát külön biztosságra utasított. Buchanan James urnak rendkívüli követté 's teljes hatalmu ministerré az orosz udvarhoz; valamint Davezac urnak németalföldi ügyviselővé lett kineveztetésüket a' Tanács helybe hagyá. A' Congressus egyik vitásából a' nemzeti eladatlan telkek iránt kitetszik: hogy az egyesült Statusok általános birtokának $\frac{2}{3}$ da az unio sajátja 's a' centralis kormány rendelkezésétől mint uradalmi birtok függ.

A' Washingtoni Intelligencerim így ír: Példátlan hidegünk minden vizeinket jéggel borítja, 's miatta több néposztály zavarba jő; így kereskedőinknek szokott szalítványik elmaradnak, el a' congressusi tagok élleme is; itt sóban szükölködnek, amott cukor nincs, máshol nincs mivel tüzelni; még a' könyvnyomtatók is felakadnak, mivel néhol pénzért vagy jó szóért sem kaphatni egy ivnyi papirozt, mint olvasóim hírlapjaim formája kissebbedtén tapasztalhatják 's a' t.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Sok újat nem hozott ugyan a' martz. 10iki konstantinápoli posta, mindazáltal erősíti legalább azon hirt, mellynél fogvást a' porta csakugyan fegyverrel akarja az aegyptusi alkirályt engedelmességre zaklatni. Az évenként megjelenő statistisztek 's tar-

tományigazgatók névsorában nem olvashatni többé Mehemed Alit, sem fiját Ibrahim bását, 's régen méltatlanokká is hirdették volna már hivataljokra, mellyel egyedül a' Sultán kegyéből dicselkedhetnek, ha egy nagyhatalmasság követe nem tanácsolja: merítne ki előbb a' nagyúr fenéig a' békes uti egyeztetést, 's ne zárna ki a' megterhetést kemény 's hirtelen bánás-módjával. Említést érdemel még az előbb felhozott tisztai 's igazgatási névsorban a' többi barbár statuskák rendében Algir deységnek illy érintése: „Üresen marad e' hivatal, míg a' francia seregek a' tartományt el nem hagyják 's a' portának vissza nem bocsátják, mire Franciaország magát leghatározottabban lekötelező.“

ELEGY HIREK.

IV. Henrik gőzhajó martz. 10ikéről Nápolyból azon hirt hozá Marseillebe érkezével, hogy ott 6ikán a' királyi testőr ezred, 's egy más sziciliai ezred közt ugyan csak nem czirógató verekedés történt, mivel a' két félről 18 hullott el holtan.

Belle Isleben mint mondják 4000 ónkényt ajánlakozott francia áll készen dona Maria da gloria mellett harcolni.

Pénzfolyamat:

Bécs (April 10kén) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 $\frac{2}{3}$ p. p.
— 4 pC.	— — — —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— — — —
— 1821diki	122 $\frac{1}{4}$ — —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankó-kötel.	— — — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCt kötel.	46 $\frac{5}{8}$ — —
Bank-actiák v. részvények darabja	1149 — — —

A' gabonának pesti piaczi ára April. 13kán 1832.

Pozs. m. vtó gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vtó gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb
Tisztabúza	120	113 $\frac{1}{4}$	100	Zab	23 $\frac{2}{3}$	26 $\frac{1}{4}$	—
Kétszeres	80	—	—	Köles	53 $\frac{1}{4}$	50	—
Rozs	53 $\frac{2}{3}$	40	—	Köles-kása	—	—	—
Árpa	42	40	—	Kukoricza	40	38	—

Szerkezteti Helmezy. — Nyomtatja Landerer.